СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. Ч. 13. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 21-го СІЧНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 21, 1987 No. 13. VOL. XCIV.

„Тобі несу я сили всі, що маю"

УВУ отримав поновне визнання властей

Мюнхен, Західня Німеччина. — В довшому листі до проф. Володимира Янева, проректора Українського Вільного Університету в Мюнхені, з 7-го листопада 1986 року, новий міністер для науки і мистецтва баварського уряду, проф. В. Вільд, висловив йому щиру подяку і справжнє признання за його цінну працю, яку він сповняв протягом 18-ох років як ректор цієї вищої школи. Це нелегке завдання було виконуване „з енергією і успіхом".

На закінчення свого листа міністер побажав проф. В. Яневу „ще багато років корисної наукової праці".

В другому листі з тією само датою міністер висловив новообраному ректорові, проф. Богданові Цюцюрі, „з передачею цієї відповідальної посади... щирі побажання успіхів".

Вищезгадані листи варті уваги тому, що вони датовані негайно після недавньої структурної зміни в баварському уряді, а саме після виділення нового міністерства для науки і мистецтва з давнього міністерства для освіти і віровизнань, що вимагає розподілу компетенції і персоналу.

Листи підтверджують, що не зважаючи на перенесення університетських компетенцій до нового міністерства, УВУ надалі зберігає свій статус публічно-правного визнання.

Федеральні службовці жертвують на ЗУАДК

Філядельфія. — У 1986 році федеральні працівники пожертвували на цілі ЗУАДК суму 11,500 долярів через Об'єднану федеральну кампанію (Combined Federal Campaign).

Українці у федеральних агенціях жертвували на ЗУАДК в таких містах: Вашінгтон — 8,537 дол.; Клівленд — 628 дол.; Філядельфія — 605 дол.; Балтимор — 422 дол.; Енґлвуд Клифс, Н. Дж. — 150 дол.; Омага — 135 дол.; Панама Сіті, Фла. — 123 дол.; Дітройт — 115 дол.; Тампа, Фла. — 74 дол. Чикаґо — 26 дол.; і Монтерей, Каліф. — 24 дол.

Екзекутива ЗУАДК цією дорогою складає щиросердечну подяку всім федеральним службовцям за їхню жертвенність для своїх потребуючих братів і сестер в діяспорі.

Ню Йорк вшанує роковини самостійности і соборности

Ню Йорк. — Заходами Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Відділ УККА тут відбудеться святочне відзначення 69-их роковин проголошення державної самостійности України і 68-их роковин Соборности. Імпреза відбудеться в неділю, 25-го січня ц.р., о год. 2:45 по полудні в залі школи Ашер Ліві між 11-ою і 12-ою вулицями.

У добірній святочній програмі братимуть участь: д-р Іван Ґоловінський — доповідь, мішаний хор „Думка", під дириґентурою Семена Комірного, Марта Кокольська-Мусійчук — сольо спів при фортепіяні Соня Шереґ, Оля Шкафаровська-Рудик — рецитація.

Того ж дня будуть правитись Служби Божі в усіх українських церквах за український нарід; в церкві св. Юра при 7-ій вулиці, о год. 12-ій дня. Комітет просить представників усіх організацій прийти на Богослужби з прапорами.

Квитки вступу можна набувати в крамницях Сурма і Арка та при касі в ціні по 5 і 7 долярів.

У Мейплвуді вивісять український прапор

Мейплвуд, Н. Дж. — Цього року, як і в минулих роках, врочисто відзначатимуть тут День Української Незалежности.

У вівторок, 20-го січня ц.р., о год. 8:30 вечора тут у приміщеннях Міської ради посадник Мейплвуду Роберт Ґрессмір підпише проклямацію і проголосить Український День Незалежности.

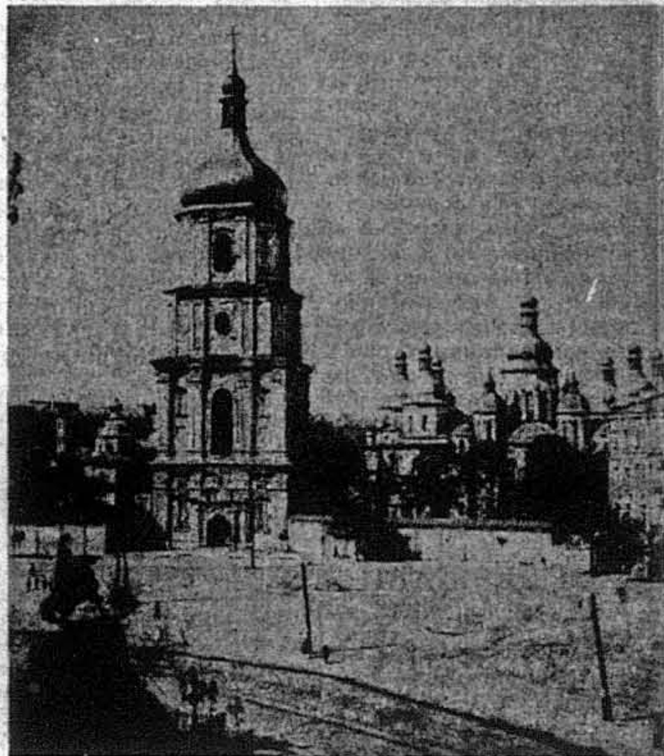
У четвер, 22-го січня ц.р., о год. 9-ій ранку зберуться знову у цій залі американські діячі та члени української місцевої громади, щоб послухати відчитання проклямації. Звідти всі присутні перейдуть на площу перед ратушею і там відбудеться вивішення українського і американського прапорів та відспівання обох гимнів. Цього ж дня поміж учасниками цих церемоніялів будуть священики — від місцевої української православної церкви св. Вознесення о. Іван Наконечний, а від української католицької церкви св. Івана Хрестителя протоігумен ЧНІ о. Михайло Бздель, гість з Канади.

Починаються курси дереворізьби і вишивання в Українському Музеї

Ню Йорк (УМ). — Курс техніки дереворізьби, вживаної в українському народному мистецтві, для дорослих і дітей від 12 років, початківців і курсантів з деяким досвідом у різьбарстві, відбудеться від 14-го лютого до 25-го квітня тут в Україньому Музеї. Зайняття відбуватимуться щосуботи від год. 1-ої до 4:30 по полудні. Плата за навчання: дорослі — 55 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років — 50 дол., діти від 12 до 16 років — безплатно, члени Музею дістають знижку 15%. Кошти матеріялів включені в плату за навчання.

Курс вишивання відбудеться від 14-го лютого до 4-го квітня ц.р. Буде вісім зайнять, на яких початківці можуть навчитися вишивати, а досвідчені вишивальниці вдосконалити свої уміння вишивати. Курсанти ознайомляться з історією і розвитком української вишивки. Курс для дорослих і дітей віком від 10 років. Зайняття відбуватимуться щосуботи від год. 1-ої до 3:30 по полудні. Плата за навчання: дорослі — 45 дол. пенсіонери і студенти ві-

(Закінчення на стор. 3)

Собор св. Софії у Києві

УКРАЇНІ

Ти звеш мене й на голос любий твій
З гарячою любов'ю я полину,
Поки живуть думки в душі моїй,
Як мрію чистую з найкращих мрій
Я захо̂ваю в серці Україну.
А мрія та, як світище ясне,
Шляхом правдивим поведе мене.

Нехай той шлях важкий, нехай тернистий,
Але хіба тоді квіток шукать,
Коли тебе, твій любий образ чистий,
Несхнучі сльози тяжко туманять?
Коли твій ґеній навіть променистий
Онемощів і починa згасать?
О, ні, того скарають муки люті,
Хто може в час такий тебе забути.

В біді твоїй рідніша ти мені,
Тобі несу я сили всі, що маю,
І працю тиху і мої пісні
На вівтар твій побожно я складаю.
Натхни ж мене! Нехай у мертвім сні
Я днів моїх даремне не загаю!
Що за життя тобі я заплатив...
Нехай я знаю, що не дурно жив.-

Володимир Самійленко

У СВІТІ

ДЕЯКІ ОФІЦІЙНІ особи в іракському уряді жалуються, що вони отримали від американської військової розвідки помилкові і неточні інформації, у висліді чого Ірак зазнав поважної поразки у війні з Іраном, війська якого не тільки вбили тисячі іракських вояків, але здобули вигідні стратегічні позиції у підступі до міста Басра. Перший заступник прем'єр-міністра Іраку Тага Яссін Рамадан також заявив, що продаж Іранові американської зброї, амуніції і запасних частин, була причиною успішности іранської осінньо-зимової офензиви. Затяжні бої продовжуються в околиці Базри і якщо Ірак не розвине контрофензиви на протязі чергових двох-трьох днів, іранці досягнуть рафінерій нафти і розпічнуть атаку на Базру, місто, яке немає належного укріплення.

У ЗВ'ЯЗКУ З ПОЇЗДКОЮ до Афганістану міністра закордонних справ СССР Едуарда А. Шеварднадзе і секретаря Центрального Комітету для зовнішньополітичних справ Анатолія Добриніна та пізніших поголосок про бажання Москви закінчити війну в тій країні, яка триває вже понад шість років, поширилися інформації, що совєтські офіційні чинники шукають можливости для відбуття розмов в тій справі з американцями. Пресове аґентство Ройтерса повідомило, що до Пакістану прибула в неділю, 18-го січня, окремо совєтська і американська делеґації, які нібито мають за завдання говорити з пакістанським урядом про евентуальне посередництво у закінченні війни. Добре поінформовані кола не виключають також совєтсько-американських розмов в тій справі. Совєтську делеґацію очолює заступник міністра закордонних справ Анатолій Ґ. Ковальов, а американську асистент державного секретаря Майкел Г. Армакост. Речник амбасади ЗСА покищо заперечує спільні зустрічі американсько-совєтської делеґаціай, але совєтський представник Юлій Алексєєв відмітив, що „ми говоритимемо з кожним, хто цікавиться закінченням війни".

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД Пресс інформує, що антикомуністичні повстанці „контрас" в Нікараґуа розпоряджають досить сильною радіостанцією, передачі якої можна зловити на середніх хвилях також в З'єднаних Стейтах Америки і, очевидно, в Нікараґуа та сусідніх країнах. Радіостанція силою 50,000 ват, яка прибрала собі назву „Радіо визволення", розпочала передачі минулого четверга, 15-го січня ц.р., і передає політичні новинки, музику, коментарі, спорт й інші новини від 6-ої години вечора до 6-ої рано. Американські кореспондендти в Нікараґуа інформують, що передачі радіостанції чути в Манаґуа, столиці країни, дуже добре. Лідер повстанців Альфонсо Робельо заявив, що „контрас" матимуть тепер змогу подавати нікараґуанському народові правдиві інформації зі світу і непідфальшовані коментарі, що ними „годують" населення сандіністи.

НІКАРАҐУАНСЬКИЙ архиєпископ Римо-Католицької Церкви кардинал Міґуель Обандо і Браво, який відвідував велику колонію нікараґуанців в Маямі, Фльорида, мав великі неприємності. Невідомі бандити, дехто думає, що підіслані сандіністами аґенти державної служби безпеки, напали на будинок родини кардинала в полудневозахідній частині Маямі, зв'язали йому руки й ноги, побили, пограбували і залишили скровавленого лежати на підлозі. Потурбовані були також інші присутні в помешканні. Не зважаючи на те, що бандити взяли деякі речі і готівку в грошах, антикомуністичні нікараґуанці думають, що напад мав політичне тло і був зорганізований розвідкою сандиністів.

НЕВІДОМІ ТЕРОРИСТИ схопили в Бейруті західньонімецького громадянина, — заявив речник міністерства закордонних справ в Бонні. Західньонімецькі урядові чинники думають, що схоплення було ділом прихильників заарештованого у Франкфурті ливанця Мохаммеда Алі Гамадея, якого обвинувачують у схопленні пасажирського літака американської повітряної компанії TWA в 1985 році і замордуванні американського молодого моряка. Німецьке міністерство не назвало прізвища схопленого німця, щоб не комплікувати справи, але деякі німецькі газети назвали його Рудольфом Ґордезом, який був керівником хемічної компанії „Гихст" у Франкфуті. Таким чином схоплених збільшилося до 21 осіб, серед яких є також кілька американців. Покищо схоплювачі не поставили жадної вимоги до Західньої Німеччини, а тільки офіційно повідомили телефоном німецьку амбасаду в Бейруті про схоплення.

В АМЕРИЦІ

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ ЗСА звернувся до уряду Західньої Німеччини з просьбою видати заарештованого у Франкфурті ливанського терориста Мохаммеда Алі Хамеді, якого обвинувачують у захопленні 14-го червня 1985 року літака компанії TWA, що летів з Атен в Рим, і вбивстві американського водолаза Роберта Стетема, який був на покладі захопленого літака. Речник міністерства юстиції Західньої Німеччини Юрґен Шміт заявив, що уряд Західньої Німеччини не заперечує проти видачі М. Хамеді американцям, але вимагає письмового запевнення, що заарештований терорист не буде засуджений на смертну кару. В Західній Німеччині найвищою мірою покарання є довічне ув'язнення і при видачі злочинців бонський уряд завжди вимагає такої ґарантії.

ПРЕТЕНДЕНТ НА ПОСТ президента ЗСА Ґері Гарт, який недавно побував у Москві, мабуть сподобався Міхаїлові Ґорбачову, бо тепер генеральний секретар ЦК КПСС запросив його дочку Андрею Гарт приїхати до Совєтського Союзу на три місяці. Андрея вчиться на факультеті міжнародних відносин Денверського університету і спеціялізується в російській мові і совєтській політиці. Задоволений Ґ. Гарт заявив: „Чи можна собі уявити, щоб 22-річна студентка відхилила запрошення генерального секретаря комуністичної партії!" Сама Андрея ще не відповіла на запрошення. За словами її друзів, Андрея не хоче, щоб поїздка перешкодила її участи в передвиборчій кампанії батька.

ЛЕРРІ ДЕЙВИСОВІ, який 19-го листопада минулого року поранив шістьох поліціянтів, що хотіли його заарештувати, пред'явлено формальне обвинувачення у верховному суді Бронксу, Ню Йорк. Серед інших Л. Дейвиса обвинувачують в дев'яти пунктах спроби вбивства. Кожне з цих обвинувачень потягає тюремне ув'язнення терміном до 25 років. В сукупности Дейвиса можуть засудити до 225 років. За законами стейту Ню Йорк замах на життя поліціянта, який виконує службові обов'язки, прирівнюється до вбивства. Вислухавши обвинувачення, Дейвис заявив, що не визнає себе винним.

КОНҐРЕСМЕНИ-РЕСПУБЛІКАНЦІ Френк Вулф і Ґай Молінарі, які прибули до столиці Нікараґуа Манаґуа, зустрілися з представниками сандіністського уряду і членами опозиційних груп і заявили, що мають намір і далі голосувати в Конґресі за надання американської допомоги повстанцям, які борються з марксистським режимом.

ПРЕСОВИЙ СЕКРЕТАР військово-морської фльоти ЗСА Боб Прічард так схарактеризував підсумки випробування ракети Трайдент-2: „Цілковитий успіх! Ракета діяла так, як від неї вимагали". Випробування було першим з 20 запляновaних. Наступні будуть відбуватися через кожних 40 днів. Потім відбудеться 10 запусків з підводного човна. Ракета Трайдент-2 ввійде в арсенал ЗСА в 1989 році. Вона є міжконтинентальною ракетою, яка може знищувати ціль на віддалі 6,900 миль, і має значно більшу точність, ніж її попередниці. Випробування нової ракети викликало протести зі сторони пацифістів, які виступають за одностороннє роззброєння Америки. Вони влаштовували демонстрації, часто порушували громадський порядок, — поблизу бази, з якої запускаються ракети.

АСИСТЕНТ ПРЕСОВОГО секретаря Білого Дому Алберт Брашир повідомив репортерам: „Президент сказав, що він зробив помилку, але відчуває, що він не має за що просити пробачення". А. Брашир сказав це у відповідь на запитання акредитованих при Білому Домі репортерів про реакцію президента Роналда Реґена на надруковану в газеті „Ню Йорк Таймс" статтю. В ній твердили, що прихильники Президента кажуть, що Р. Реґен повинен попросити пробачення в американського народу за події, зв'язані з доставою зброї Іранові. Запевнивши репортерів, що він точно передає слова Президента. Брашир ще раз підкреслив: „Президент не має чого каятися". Покликуючись на прихильників Президента республіканців конґресмена Генрі Гайда і сенатора Оррина Геча, „Ню Йорк Таймс" пише, що ці республіканці, як і інші, вважають, що Реґен повинен включити в промову про Стан юнії, з якою він виступить 27-го січня, кілька слів пробачення.

ІСНУЄ ЗАГРОЗА ПОШИРЕННЯ ВІЙНИ У ПЕРСЬКІЙ ЗАТОЦІ

Вашінгтон. — Американська військова розвідка повідомила, що іранська фльота, перший раз від часу війни з Іраком, почала вживати для обстрілу оливних піль і рафінерій на передмістях міста Базри потужні ракети італійського виробу, що їх спеціялісти Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) називають „морськими вбивцями", з огляду на їх розривну і нищівну силу.

По дорозі до Базри іранські кораблі зі згаданими ракетами на покладі, знищили три іракські і кувайтські кораблі. Обстрілювання рафінерій нафти відбувається переважно вночі, а під час дня іранці бомблять іракські позиції з літаків-бомбовиків і воєнних джетів з огляду на те, що іранська повітряна фльота не здібна вести жадних воєнних акцій вночі

Політичні спостерігачі і деякі дипломати висловлюють побоювання, що льокальна війна у Перській затоці може стати причиною до більшого конфлікту з участю великодержав, зокрема З'єднаних Стейтів Америки і Совєтського Союзу. Для прикладу вони наводять тільки два випадок, а саме, заяву президента Роналда Реґена, що Перська затока є важливим стратеґічним пунктом для ЗСА і його альянтів на Близькому Сході і потягнення совєтського міністерства війни, яке викликає побоювання. Пресові аґентства і кореспонденти повідомили у понеділок ввечорі, що совєтські воєнні кораблі, перший раз в історії шестирічної іресько-іракської війни, появилися у Перській затоці, нібито для супроводжування совєтської торговельної фльоти яка доставляє „товари", треба розуміти зброю для Іраку.

Вашінгтон покищо не зареагував на присутність совєтських воєнних кораблів, але, як кажуть поінформовані особи ,у Білому Домі, Державному департаменті і Пентаґоні помітне пожвавлення високих речників. На запитання кореспондентів секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер заявив, що, очевидно, Уряд ЗСА турбується тим фактом, що Москва, без жадного попередження, наказала своїм воєнним кораблям заплисти у Перську затоку. Він відмовився від дальшої розмови в цій справі кажучи, що „ми приглядаємось до рухів совєтської торговельної і воєнної фльоти дуже уважно". Не треба виключати, кажуть спостерігачі, що Адміністрація президента Р. Реґена зробить якесь потягнення, щоб забезпечити інтереси ЗСА на Близькому Сході, бо, як заявив свого часу віцепрезидент Джордж Буш, який відвідував близькосхідні країни, що ЗСА ніколи не погодяться на контролю чи обмеження курсу міжнародних кораблів торговельної фльоти у Перській затоці.

Афганські партизани не погоджуються на переговори з Наджібом

Пешавар, Пакістан. — Тут, у прикордонному місті яке стало прибіжищем для більш як п'яти мільйонів афганських втікачів, відбулися багатотисячні збори, організовані сімома головними групами ісламських антикомуністичних партизанів.

Вперше від часу утворення в 1984 році коаліції повстанців лідери її важніших груп зібралися разом і, виступили зі спільним комунікатом. Партизанські керівники заявили, що не може бути й мови, про мирне вреґулювання афганської проблеми, поки в країні залишаються совєтські окупанти, а при владі знаходиться маріонетковий уряд Наджіба.

„Я ніколи не погоджуся на мир з вбивцями", — сказав Юніс Каліс, який очолює групу Ямііат ісламі. Понад 70,000 афганців, які зійшлися на збори, зустріли його слова схвальними окриками.

„Ми вимагаємо повного, негайного і безумовного виведення з Афганістану окупаційних військ. Ми не бачимо іншого виходу для звільнення батьківщини і встановлення ісламського порядку, крім продовження збройної боротьби", — сказано в декларації коаліції повстанців. „Після скинення маріонеткового режиму і вигнання окупантів в Афганістані буде створений тимчасовий уряд муджагедів, — говориться далі в деклара-країною, спираючись на закони ісляму. Прийняття ції. — Під наглядом тимчасового уряду в країні будуть проведені загальні вільні вибори, а потім зформовані кабінет міністрів і парлямент, які будуть управляти перемир'я на умовах Наджіба було б ганебною капітуляцією перед ворогом. Пропозиція Кабулю про створення коаліційного уряду — це спроба комуністів зберегти в своїх руках владу. Дискусія про створення такої коаліції, запропонована росіянами через маріонетку Наджіба, була б визнанням права СССР на інтервенцію і грубе вмішування у внутрішні справи нашої країни".

Групи партизанів договорилися про створення юридичної комісії, яка повинна розглянути існуючі між різними групами розходження і виробити спільну плятформу.

Лідер маріонеткового уряду Наджіб , виступаючи на пресовій конференції, засудив порушення перемир'я партизанами, відкинув їхні „необґрунтовані" вимоги про виведення всіх совєтських військ з Афганістану і сказав, що совєтські війська будуть перебувати в Афганістані до того часу, поки не буде підписано перемир'я і не буде створений стабільний уряд. Не важко догадатися, що під словом стабільний Наджіб має на увазі комуністичний уряд.

СЛОВ'ЯНСЬКИЙ КОНЦЕРТ

Ню Йорк. — У суботу, 31-го січня ц.р., о год. 8-ій вечора, відбудеться концерт в Аліс Таллі Голл, в якому візьмуть участь вісім слов'янських мистецьких груп, шість танцювальних, одна інструментальна і одна вокальна. Ансамбль „Сизокрилі" під керівництвом Роми Прийми-Богачевської буде одною із танцювальних груп. Концерт влаштовує Рада Слов'янської спадщини. Вступ — 12 дол.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вірмо, що це прийде...

Дня 15-го березня 1917 року цар Микола II підписав акт зречення з престолу — перемогла лютнева революція у Петрограді.20-го березня на зборах українських організацій у Києві рішено заснувати Українську Центральну Раду. 10-го липня 1917 року проголошено Перший Універсал, в якому сказано: „...Не відділяючись від всієї Росії, не розриваючи з державою російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям"... Другий Універсал появився 3-го липня 1917 і сказано в ньому, м.і. таке: „...Ми, Центральна Рада, яка завжди стояла за те, щоби не одділяти України від Росії, щоб вкупі з усіма народами прямувати до розвитку та добробуту всієї Росії і до єдности демократичних сил її, приймаємо заклик Правительства до єднання і сповіщаємо всім громадянам України..." Мова тут про признання російським Тимчасовим урядом (в Універсалі кажеться про „Временне правительство") Центральної Ради, як керівний орган 5-ти колишніх губерній з їхньою повною автономією. Третій Універсал з дати 7-го листопада 1979 року заговорив уже про постання Української Народної Республіки, але все ще добавлено таку заяву"... Не одділяючи від Республіки Російської, зберігаємо єдність її, ми твердо станемо на нашій землі, щоб силами нашими помогти всій Росії, щоб уся Республіка Російська стала федерацією різних і вільних народів..." У Четвертому Універсалі, що схвалила його Мала Рада 25-го січня, але він перейшов до історії з датою 22-го січня, коли започатковано наради, проголошує: „...Ми, Українська Центральна Рада сповіщаємо всіх громадян України: однині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною Вільною Суверенною Державою Українського народу..."

Таким чином від Першого до Четвертого Універсалу минуло сім місяців і 12 днів. За той короткий час українська політична думка, що її репрезентував керівний орган української революції, перейшла еволюцію від автономізму почерез федералізм до самостійництва. Коли ми усвідомимо собі, що це діялося в умовах революції, коли в жовтні 1917 року на Московщині стався большевицький переворот, зникла демократія Тимчасового Уряду і большевики повели збройний наступ на Україну, то з історичної перспективи мусимо признати, що сталося чудо. Залишаючи всі критичні голоси про Центральну Раду і її діячів історикам-аналітикам, які мусять до кожного акту тисячолітньої історії України підходити так, як цього вимагає наука, де мусить бути аналіза що змагає до синтези, — треба ствердити аксіомну правду: отим одним реченням Четвертий Універсал завершив процес еволюції української політичної думки і поклав підвалини під політичний світогляд кожного свідомого українця без уваги на його обласне походження, релігійне віровизнання і суспільно-політичні погляди.

Тому тепер у так званій самостійній Українській Соціялістичній Радянській Республіці Четвертий Універсал є анатемою. Він є актом державного самовизначення України, який залишається повіки, як основа українського мислення і української дії. Бо всі українці на землі сущі мріють про здійснення того, що проголошував Четвертий Універсал, щоб знову воскресла „суверенна ні від кого незалежна держава українського народу". Це легко нині критикувати український політичний провід з часу визвольної війни-революції. Легко дебатувати фахівцям історикам в кімнаті наукової установи із збереженням правил академічної дискусії. Але ми живемо наприкінці 60-их років у країні з „праведним законом Вашінґтона". Українська національна революція відбувалася з початком 20-их років, тому кругло 60 років. І треба було будувати українську державу з пустки. Бо з вибухом Першої світової війни і в березні 1917 року, коли Волинський полк у Петрограді відмовився стріляти до страйкуючих робітників і започаткував упадок царської Росії, не було в Україні ні одної народної школи, ні одної української газети і як писав геніяльний Шевченко „від молдаванина аж до фина все мовчало". Сталося те нещастя, що його боявся Шевченко.

Від Переяславського договору в 1654 році почався той обруситеньний наступ проти України, що березнева революція в Петрограді прокинула український нарід, обдертий із свідомости „хто ми і чиї ми діти". І це було чудо, коли 1-го квітня 1917 року, сто тисяч українських людей маршували Великою Володимирською вулицею на Софійський майдан, співаючи тодішній національний гимн „Як умру, то поховайте мене..."

У роковини Четвертого Універсалу віддаймо поклін його творцям, які перевели через горнило революції несвідому етнічну масу, створили з неї свідому націю, та залишили нам у спадщині по всі віки заповіт — змагати до рідної ні від кого незалежної держави і непохитно вірити, що колись це прийде.

Андрій Бук

ЕКОНОМІЧНІ ЗМІНИ І ДЕМОНСТРАЦІЇ В КРАЇНАХ КОМУНІЗМУ

II.

Вслід за Шанхаєм демонстрації поширилися на вісім інших міст, головно: Пекін і Нанкінґ. В Нанкінґу (найбільше місто на північному сході поверх 3 мільйони населення) 5,000 студентів з робітниками, селянами, протягом шести днів демонстрували і спинили весь рух. Під час демонстрації робили збори, на яких домагалися демократичних виборів, свободи слова, вільної преси. На появу поліції демонстранти зчинили крик-вигуки. Поліція закликала до спокою, закликала заперестати демонстрацію, яка спричинює хаос. Урядові чинники через радіо заявили, що вимоги вони перевірять і нові вибори будуть демократичні з більше кандидатами. Нанкінґ, історичне місто: столиця династії імператорів (1368 р.), столиця провідників революції, столиця творення націоналістичного уряду Чіянг-Кай-Шека (1937-38 р.), який зліквідував японську інвазію. На новий рік у столиці Китаю 3,000 студентів знову повторили демонстрацію з написом на транспарантах „Хай довго живе демократія". Тим разом прийшло до сутички з поліцією, яка потурбувала сотні студентів і 24-ох арештовано. Студенти вернули до кемпусів, а після кількох годин 5-тисячна юрба повторила демонстрації до пізнього вечора з вимогою звільнення арештованих. Пізно ввечері арештованих студентів звільнено і демонстранти вернулися до кемпусів. Другого дня 5,000 студентів знову повторили демонстрацію, тим разом спокійну (поліції не було). Зі задоволенням, що звільнено арештованих відспівали інтернаціонал і вернулися в університетські мури.

Світові політики і преса застановляється,хто справді у проводі партії толерує мультимільйонові демонстрації студентів з вимогами демократичних змін і не реаґує? Китайська Народна Республіка з 42-ма мільйонами членів комуністичної партії (в тому 75 відс. 70-85 літніх моґіканів), перша з-поміж усіх комуністичних країн змінила комуністичну господарку на капіталістичну економічну систему. Новий генсек Денґ старається від довшого часу зробити країну багатою, самовистачаючою і сильнішою, але не на капіталістичний демократичний лад, а на нову соціялістичну вільну економію з політичною контролею. Чи погодяться на соціялістичну демократію країни — покаже майбутнє. Пекінська урядова преса поділена: одна остерігає перед нелеґальними демонстраціями-летючками і погрожує, що винні будуть покарані за контреволюційну акцію (п'ять років заслання); інша - обережна зі звітуванням. Виглядає, що в уряді поділ так, що може прийти до слова армія (молодий елемент), яка покищо невтральна, якраз у тому часі (від 11-го-25-го грудня) провід армії відбував історичне засідання у військових і політичних справах та вирішив плян з 1985 року зредукувати армію з 4-ох до 3-ох мільйонів, не подаючи часу редукції. Закордонні знатоки китайських відносин сумніваються чи уряд спинить демонстративні вимоги студентів у напрямі демократичних змін і таки буде змушений перевести певні реформи.

Але покищо уряд КНР переводить чистку серед інтелектуалістів, яких підозрівають у підбурюванні студентів до демонстрацій, не зважаючи на заяви нового лідера комуністичної партії. Жао Зіянґа (який заступив скритикованого Гу Добанґа), що реформи будуть продовжуватися.

Неспокої в Юґославії (25 мільйонів населення) — зліпок шістьох республік може найбільше „демократичній" країні з усіх комуністичних країн: з приватною земельною власністю, вільною торгівлею, промислом і продукцією. Останньо одна з республік Славонія (2 мільйони населення, з чого 25 відс. молоді) противиться партійній диктатурі і вимагає демократичного соціялізму.

У Північному В'єтнамі —

(Закінчення на стор. 4)

Ол. Шпилька

З'їли турка

Є люди, що вагаються написати додому правду про життя в капіталістичній країні. Мій кум Юхим правди писати не боїться і пише він відверто про велике безробіття, немовірний визиск трудящих, про переслідування прихильників миру. Пише також про кризу, „розміри якої важко уявити".

У листах з України йому висловлюють співчуття, пропонують допомогу і закликають повертатися додому. У вістках до родини Юхим відписує, щоб нічого йому не надсилали, бо місцеві власті дивляться кривим оком на тих, хто одержує допомогу з Совєтського Союзу, записують їх на окремі списки „неблагонадійних" та декого навіть депортують на Аляску. Багато пакунків із СССР взагалі не доходить. Зокрема, коли у пакунку є сало, або ковбаса у смальці...

Щодо повернення, то повернувся б із великою радістю, але тут, як і колись з „Германії", наших людей не випускають. Тих, хто пробує тікати, кидають у концтабори і дуже знущаються. Дозвіл на виїзд тут одержати майже неможливо. Хіба хто близько до партії чи довірений. Це не Совєтський Союз із найдемократичнішою у світі конституцією. Конституція тут не демократична і взагалі, сказати б, повна диктатура.

Мій кум не ховає правди і нічого не боїться. Тому його листи у рідному селі читають з цікавістю, прилюдно і навіть голова сільради нерідко скликає загальні збори, щоб люди почули про капіталістичну дійсність, „гаразди" у так званому „вільному світі".

Юхима просять писати частіше і він не відмовляється, і не відкликає. Оце недавно він сповістив новинку, про яку заговорив цілий район. Юхим написав сенсацію: на свята він із своєю голодною родиною „з'їли цілого турка".

У рідному його селі люди ни йняли віри: невже можливо?... А може якась „ошибка получилася"?... Проте чорним по білому було виразно і впевненою рукою написано: „з'їли турка".

В листі з України домагались поспішного вияснення: чи справді з'їли турка, чи мо" якесь непорозуміння?...

Юхим одразу відписав „святу правду", що насправді турка було з'їджено і він не боїться про те голосно заявити із рукою на серці. До того він дописав, що тут на свята турків ріжуть й споживають „поголовно".

На цей його лист прийшла коротка відповідь: „Не бреши! Совєтські люди вміють відрізняти правду від вигадок!".

Михайло Ільків

ГРОШІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Гроші в різній формі існують ще з давніх часів. Тільки в давнину обмінну функцію грошей заступали різні предмети. Але зі зростом людей в світі і поступом людської цивілізації та внаслідок поширення потреб людини постали гроші, подібно, як звичаї, мова, право. Гроші, що мають функцію обміну були продумані із зручности товарообміну між людьми. Гроші металеві чи паперові — це продукт держави. Вони характеристичні тим, що на них є витиснені національні герби, водні чи інші державні знаки.

Поява грошей в обороті приспішила кінець невільництва. Людина, маючи гроші, могла свобідніше пересуватися з одного місця в друге, шукаючи більшого задоволення в цьому зайнятті. Тому всьому сприяла промислова „капіталістична система, що принесла волю робітникам", а не невільництво, як твердять комуністичні ідеологи. Якраз навпаки невільнича праця ще і сьогодні продовжується у Совєтському Союзі. (І ст. 60.)

Гроші в щоденному житті людини були стимулом промислового розвитку та міжнародних торговельних зв'язків. В Україні щойно за „Володимира Великого постали власні золоті і срібні монети за візантійським зразком і вагою візантійського фунта". (І. ст. 5) Ці монети мали з одного боку геральдичний знак, а з другого — Князя з Хрестом в руках та геральдичним знаком і написами: „Володимир а се єго злто, чи так а се єго сребро" (І. ст. 4.).

Дещо пізніше за Ярослава Мудрого і пізніших князів золоті монети зникли, а їхнє місце перебирають — срібні. „Крім монет були ще в XII ст. зливки срібла під назвою гривні, які в XIII ст. заступає вже карбованець з вартістю половини гривні (І. ст. 6.) В першій половині XУІІ століття за ґетьмана Богдана Хмельницького уряд України „карбував також власну монету". (5. ст. 100). Між іншим на сто карбованцях був штамп портрета Богдана Хмельницького".(2, ст. 18)

На початку XУІІІ ст. металеві гроші почали заступати паперовими банкнотами з обов'язковим офіційним курсом. Паперові гроші визначалися вартістю золота, що його можна було виміняти в Українському Державному Банку. Тому з признанням і подивом треба глядіти на будівничих української Держави в 1917-20 роках, що після кількох місяців її існування, ініціятори Української Центральної Ради, Гетьманату, Української Народної Республіки в свій час підняли її на висоту Суверенного Уряду України, і почали видавати власні гроші. Це історичний факт суверенного існування Української Народної Республіки. „Українська Центральна Рада рішила друкувати українські грошові знаки вартістю сто карбованців, 19-го грудня, 1917 року" (2. ст. 3). Секретарем фінансів був у той час проф. Михайло Туган-Барановський. Українська державна скарбниця не мала запасу золота в той час, зате українські гроші мали довір'я у населення. В Україні родовищ золота не відкрито, зате вона обдарована чорноземом, що вирощує золоту пшеницю. Гроші України були забезпечені резервами цукру, зерна, що ними розпоряджала Центральна Рада.

Перші українські гроші були видруковані 24-го грудня 1917 року, як кредитові білети, вартістю сто карбованців. Золотий паритет карбованця рівнявся російським рублям. Українські гроші були друковані також мовами: „російською, польською і жидівською. Березня, 1918 року Центральна Рада ухвалила закон про гривню одиницю України, дві гривні рівналися одному карбованцю" (2. ст. 6). Пізніше цей закон поширено і випущено в обіг: 5 гривень, 10 гр., 20 гр., 100, і 1000 гр. Ці гроші друкувалися в Берліні через недостатнє машинове устаткування в Україні. Разом видано сто мільйонів карбованців. Дня 17 квітня, 1918 року були друковані поштові значки вартістю: 10, 20, 30, 40, 50 шагів як розмінна монета. Гривня рівналася сто шагів. За володіння ґен. Павла Скоропадського випущено банкноти по тисячу і дві тисячі гривень з написом 'Українська Держава' (2. ст. 8).

Збільшення паперових грошей в обороті посилювало інфляцію. Збільшення грошей, головно у воєнний час, від'ємно впливало на господарську стабільність нашої країни. В такій ситуації переведено грошову реформу без більших перешкод. „Видано декрет, щоб посідачі здали золото і срібло до державного банку". (2. ст. 11). Зібрані цінності передано в розпорядження міністерства фінансів. Так вартість українських грошей зміцнилася замість знизитися. На деякий час стабілізовано ціни, бо населення прийняло реформу грошей з довір'ям до уряду. Але політична ситуація в Україні погіршувалася. Уряд силою обставин був змушений відступати перед большевиками. Видатки на армію і державну адміністрацію зростали, тоді коли приходи зменшувалися. Державний дефіцит зростав, не зважаючи на те, що вартість українських грошей усе була вища, в порівнянні до совєтських грошей.

Отже, не зважаючи на несприятливі умовини українські гроші виконали призначене їм завдання на протязі 1918-20 років. За ці гроші утримувався державний апарат, пошта, залізниця та армія. Дипломатичні місії були оплачувані в усіх европейських державах і ЗСА на протязі трьох років. (2.ст. 23). Уряд УНР допомагав фінансово іншим урядам; урядові Білоруської Республіки було видано п'ять мільйонів гривень, а дипломатичному представництву Грузії в Києві 500, гривень, Союзові Слов'ян 200,000 карбован (2. ст. 25). На увагу заслуговує „винайнятих п'ять літаків в „Люфтганза", в додатку фінансова аґентура купила ще „п'ять боєвих літаків" пілотами яких законтрактовані німецькі офіцери. (2. ст. 26). Через різні перешкоди ці літаки осіли в Празі, яких чехи сконфіскували, відпустивши „офіцерів до дому" (2. ст. 17).

Гроші української держави для уряду були важним чинником в розбудові державного життя України. Еміґранти перед нами все згадували, що їхнім великим щастям було жити у своїй державі. Віримо, що таки її діждемось колись.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА І СВЯТКУВАННЯ ТИСЯЧОЛІТТЯ

Мені здається, що у кожного українця тепер на думці якнайкраще відсвяткувати цю величаву подію. Знаємо, що є в нас комітети великі і малі, які займаються підготовою до цього свята, але хочеться кинути і кілька своїх думок, які може поможуть збагатити цей празник.

Прийшла нам на думку така ідея. Яка була б краса, якби всі діти, підлітки, жінки, хлопці і чоловіки в день святкування у Вашінґтоні всі, як один, з'явилися у вишиваних блюзках, сорочках, щоб, як великий барвистий квітник, ми йшли по вулицях Вашінгтону, демонструючи свою вишивку, свою ориґінальність, красу.

Звичайно наші молодечі організації мають свої однострої, але може б на цей раз задемонстрували українську вишивку?

Багато з нас вже мають вишивані блюзки, сорочки і це вже добре, а ті, що не мають, можуть купити, бо мають час і нагоду придбати їх в наших українських крамницях, яких ми маємо багато і в багатьох містах. Є українські крамниці, де можна набути не румунські, а українські блюзки.

Недавно ми мали нагоду оглядати українські блюзки в крамниці „Гуцулка" в Бронксі, Н. Й.,де були приємно вражені багатим вибором стилевих українських блюзок по приступних цінах для дітей і дорослих. Особливо подобався нам взір дубового листя і жолудів (цей взір любив Б. Хмельницький) на білому червоним і чорним або голубим, на чорному червоним. А що якби так організувати цілий відділ жінок в чорних вишиваних блюзках в пам'ять жертв Чорнобиля?

Надіємося, що наші думки знайдуть відгук в наших організаціях і в цілій громаді.

Людмила Гайдар
Елдред, Н. Й.

КРАЙОВИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ комітет ЗСА вирішив підтримати кандидатуру міста Анкоредж, Аляска, яке захотіло стати господарем зимових Олімпійських Ігрищ 1994 року. На недавній сесії Міжнародного Олімпійського Комітету кандидатура Анкореджу, що претендував на проведення Ігрищ 1990 року, була відхилена. Місце проведення літніх і зимових Ігрищ МОК визначить в 1988 році.

Володимир Жила

НАСТІЛЬНА КНИГА

(Михайло Г. Марунчак, Біографічний довідник до історії українців Канади", Вінніпеґ, Українська Вільна Академія Наук, 1986, 735 ст.

Історик українського поселення в Канаді, а також і його читач, радіють, що протягом останніх десятиліть майже кожного року виходять у світ нові книги з їхньої ділянки. Минули до речі, ті часи, коли їхня книжкова полиця була майже порожня. Сьогодні на ній десятки книг, які стали добрими порадниками й помічниками в роботі. І тому, кожну нову працю вони зустрічають з надією, що вона додасть до вже відомого нові аспекти з історії поселення та відкриє нові обрії в його пізнанні й вивченні.

Таку функцію повинен виконати й „Біографічний довідник до історії українців Канади Михайла Г. Марунчака, що тількищо з'явився у світ. У вступному слові до цього видання перелічується найважливіші чинники, якими керувався автор в його складанні, щоб забезпечити своїй праці ефективність, зв'язок з життям, а найосновніше, щоб вона підказала історикові й читачеві як можна ще краще пізнати українське минуле в Канаді, тим разом, вивчаючи життя, діяльність і стан душевного піднесення його творців. Автор пише: „Ми переконані, що без ідейно-суспільного наснаження одиниць, їхньої праці та матеріяльної жертви загалові, нема життєвої динаміки спільноти і спільнота, як така, скорше чи пізніше перестає існувати. Отже, ми присвятили нашу увагу еліті української історії в кожному відношенні, еліті в праці, еліті в матеріяльній пожертві, еліті в служінні, еліті в посвяті відданості, еліті в провідництві".

І це, на нашу думку, є найпершою позитивною якістю довідника, який, без сумніву, можна вважати коштовною оздобою канадських студій українського поселення. Йому М. Марунчак, автор численних монографічних студій з історії українців Канади, віддав близько 20 років праці, всесторонньо передумавши його суть, його органічне поєднання, його емоційний вплив та ідейно-естетичне навантаження.

Тут важко переоцінити й наукове та культурне значення довідника та ролю, яку відограє в українському житті в Канаді. Аджеж його велика вага не тільки в тому, що це обширна піонерська праця, але й у нормативному його характері, бо до нього можна буде звертатися в сумнівних випадках як до авторитету .Також, і це не менше важливе для українськокої історичної науки, поглиблення її інтелектуальности й значення в широкому канадському культурному спілкуванні.

Компонентів, що засвідчили б значення довідника можна розшукати й більше, але писати про це й легко й важко. Легко, бо рецензований довідник — це справжнє досягнення; важко, бо він такий здобуток, якого ще ніхто не осягнув. Дослідити його — означає якоюсь мірою простежити й мов підсумувати весь наш здобуток у цій ділянці на батьківщині й в розсіянні, а це виходить далеко поза межі цієї рецензії.

Новаторство М. Марунчака, як було вже сказано вище, лежить в його дуже своєрідному підході до творців українських здобутків у Канаді, на базі яких виник його довідник як органічне ціле. Автор широко врахував досвід попередніх праць, а зокрема англомовного довідника ("Ukrainians in North America: A Biographical Directory", 1975) Дмитра Штогрина й в той же час ніде не зв'язав свого погляду з традиційно-усталеними теоріями, що переважають в цій царині. Звичайно, не всі концепції М. Марунчака можуть бути прийняті беззастережно, але кожна нова думка в довіднику дослідника й читача примушує замислитись і уважно її передумати.

Рецензований довідник складається з вступного слова, алфавітного списка скорочень (в українській і англійській мовах), з вибраних студійних джерел (їх близько 75), біографічного довідника (стор.23-715) і цінних додатків: списка праць М. Марунчака й подяки з фотографіями приятелям УВАН — меценатам добродіям, жертводавцям

Довідник охоплює 3,300 біографій на 692 сторінках (довідник Д. Штогрина охоплював близько 2,000 біографій). Читаючи уважно довідник, помічаємо, що „сьогодні немає ані однієї суспільної ділянки життя в Канаді, в якій не було б людини українського роду". Отже, це великий здобуток, коли врахувати, що поява довідника (5-го жовтня 1986 р.) збігається з 95-річчям прибуття перших українських поселенців до Канади — Василя Єлиняка й Івана Пилипова (7-го вересня 1891 р.).

Вартість збірника зростає в його детальній аналізі переміщених осіб, коли взяти на розгляд їхні професії. Наприклад, візьмемо перші чотири сторінки літери „Б" — співачка (оперне меццо-сопрано), генерал-ляйтенант (інженер), продавець, мистець, спортовець (гокеїст), піонерський письменник, підприємець (громадський діяч), фармер, піонер-фармер, доктор інженерних наук, піонерський діяч, доктор медицини, священик (бібліотекар, професор), теолог (журналіст), професор (громадський діяч), „комішенер" Королівської Кінної Поліції, книговод (громадський діяч), священик, адвокат (суддя), вчитель, вояк (в минулому хорунжий СС у Києві), доктор медицини тощо. Це дає нам підставу говорити про ріст української громади в Канаді та про її значення в канадському суспільстві. Вона з ранніх піонерів, яких часто інші етнічні групи не доцінювали, урізноманітнилась та добула собі належне місце в суспільстві, а її діяльні одиниці висунулись на передові місця в шкільництві, в церковному житті, в ділянках мистецтва, торгівлі, економії, кооперації, політики, війська, науково-дослідної діяльности тощо. Цікаво також відмітити, що ці діяльні одиниці майже в 90 відсотках дали своїм дітям університетську освіту й вивели їх на передові становища в канадському суспільстві.

Довідник у цілому не заакадемізований, а звучить вірніше публіцистично. В ньому багато щирости подати все, що найцінніше, щоб відтворити людину, її походження, освіту й життєві досягнення. Може дехто написав забагато про свої заслуги й здобутки, але це річ чисто суб'єктивна й її дуже трудно усунути навіть в словниках міжнародного характеру з великим штабом співробітників.

У книзі є ряд недоглядів, друкарських помилок, повторень, стилістичних огріхів. Є, наприклад, недогляди в географічних назвах, в іменах, в датах прибуття до Канади, в датах смерти тощо. Вину за всі ці огріхи легше

(Закінчення на стор. 4)

Представники організацій вітали Єпископа В. Лостена

Стоять (зліва): Б. Ластовецький, о. П. Пащак, Єпископ В. Лостен, адв. Р. Гуглевич, д-р Я. Падох і д-р В. Ленцик.

(Світлив Р. Голіят)

Стемфорд, Конн. (Р.С. Голіят). — Тут у суботу, 10-го січня ц.р. в приміщеннях Колегії св. Василія, відбулася зустріч з Єпископом Василем Лостеном, з нагоди його іменин. Цю новорічну традицію іменинових побажань нашому Єпископові українська громада плекає вже кілька років, так, як це бувало колись на рідних землях.

Після молитви присутні засіли за столи до спільного обіду. Отець Патрикій Пащак, ЧСВВ,парох церкви св. Юра в Ню Йорку, ігумен і генеральний вікарій, вітаючи Єпископа з нагоди його ім'янин, звернув особливу увагу на важливість посту, який займає Єпископ. Його завданням є глядіти за розвитком своєї дієцезії і дбати про те, щоб миряни хрестили своїх дітей у нашому, а не чужому обряді. Грімким многоліттєвом присутні привітали Владику Василя.

Адв. Роман Гуглевич, президент Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку, голова Комітету Тисячоліття Хрищення України й організатор цієї зустрічі, вітаючи Владику в імені мирян, підкреслив у своєму слові заслуги Єпископа Лостена й прив'язання мирян до нього.

Михайло Шпонтак, голова Об'єднаного Комітету Ню Йорку, висловивши побажання Єпископові, закликав його надалі продовжувати заходи в справі громадського об'єднання в одній нашій центральній репрезентації українців у З'єднаних Стейтах Америки. Бесідник звернув особливу увагу на те, що під цю пору нам дуже потрібна спільна репрезентація, бо зловіщі заходи наших ворогів працюють проти нас.

Д-р Ярослав Падох, голова Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА, вітаючи Єпископа з нагоди його ім'янин, у своєму слові кількакратно підкреслив великі заслуги Владики Лостена в його праці на відтинку поєднання нашої громади. Ця праця знайде почесне місце на сторінках нашої історії. Бесідник закликав Владику надалі продовжувати свою корисну працю на відтинку громадського поєднання.

Відтак Роман Гуглевич пригадав присутнім, що для відзначення Тисячоліття Хрищення України зарезервовано на 1988 рік Медісон Сквер Ґарден і Карнеґі Гол. Він апелював до присутніх, щоб наше громадянство складало свої пожертви на це небуденне історичне святкування.

Крім вищезгаданих бесідників, кожний з присутніх особисто привітав Владику Лостена, складаючи одночасно свою лепту на потреби дієцезії.

Наступні особи, представники організацій, вітали Єпископа Лостена: Корнель Василик, д-р Василь Вереш, о. Володимир Вербіцький, Іван Винник, Іван Вітюк, д-р Юрій Волинець, Любов Волинець, д-р Степан Ворох, Орест Ґлют, інж. Євген Івашків, Роман Крупка, Ярослав Кулинич, Богдан Ластовецький, д-р Василь Ленцик, Ольга Літепло, Марія Лозинська, Оксана Луцька, Ірена Мокрівська, інж. Іван Мокрівський, Ярослав Оберишин, Володимир Процик, Маруся Решітник, Богдан Робак, Стефанія Рудик, Василь Сосяк, о. Маріян Струць, о. діякон Богдан Тарнавський, Аня Тарнавська, Йосиф Тулик, Тиміш Шевчук і Михайло Юзенів.

Присутні мали нагоду відвідати дієцезальний Стемфордський музей, керівником якого є д-р Василь Ленцик. На цьому місці треба висловити признання д-рові Ленцикові і Любі Волинець, що вони подбали, щоб цей музей був репрезентативним.

На своїй землі

З початком січня ц. р. Земельний комітет Бразилії прислав до ЗУАДК вичерпний звіт про кількість грошових пожертв в останніх роках від українців з Північної Америки (ЗСА і Канада) на закуп землі для тамошніх хліборобів та список тих, що стали домовитими господарями.

Земельний комітет на основі умови зі ЗУАДК-ом користає з його фонду, на який до кінця 1986 року вплинуло 60,000 дол. Користає теж з невеликих дотацій ССУ Канади та деяких індивідуальних пожертв зі ЗСА і Канади на суму 11,311,18 дол. Разом пожертвувано на закуп землі 71,311.68 дол. Комітет закупив за 77,673, 48 дол. 248 алкеґрів ґрунту для 54 родин. Недобір на суму 6,362.30 дол частинно вже вирівнюють ті, що осіли на своїй землі. Селяни стають власниками поля, коли сплатять борг комітетові, який за повернені гроші купуватиме нові посілості та засновуватиме нові господарства.

16 господарів-хліборобів, які набули земельні приділи в Бразилії в часі від червня1985 року до квітня 1986.

На бажання читачів української преси у ЗСА залучуємо надісланий список хліборобів, що набули землю у Бразилії: Павло Ґайоха, Дмитро Гуль, Михайло Павлин, Рафаїл Кушла, Іван Остасюк, Теодозій Ганиш, Антін Небесняк, Юлій Пачковський, Іван Козак, Луїз Кордяк, Йосиф Пашко, Фернандо Козак, Петро Козак, Павло Козак, Захарко Козак, Петро Козак, Микола Чайковський, Рафаїл Трач, Маріян Туркевич, Теодозій Афінович, Ілля Цапляк, Теодор Кулик, Іван Гуль, Августин Кондрадів, Іво Кондрадів, Михайло Кондрадів, Петро Котека, Юлій Косцінський, Клявдій Балькота, Рафаїл Буряк, Зено Буряк, Аделіно Буряк, Йосиф Ляховський, Лавро Петровський, Михайло Петровський, Ізмаїл Круз, Конрад Мартинюк, Петро Кручкевич, Анісій Бакович, Ольга Нагірна, Михайло Іваницький, Юлій Швець, льота з хатою Юлій Швець, Петро Кадлубіцький, Михайло Завірський, Степан Зінько, Теодозій Окаренський, Амврозій Городинський, Йосафат Совза, Василь Дерка, Євген Назарко, Василь Снака, Михайло Харний і Василь Ткачук.

Ці хлібороби живуть у таких місцевостях: Ітапара, Палмітал, Паймадас коло Прудентополя, Аґва Мінерал, Куритиба, Алта, Бракатінґа-Педра-Бранка.

До Земельного комітету, підчиненого Центральній Українській Репрезентації в Бразилії, входять: о. Петро Бальцар, ЧСВВ-УКЦ, о. Микола Милусь—УПЦ, д-р Володимир Ковальчук від православних вірних, Ілля Безручко-ХОС, проф. Микола Ґец і Нестор Кутинський-Товариство Прихильників Української Культури, та Ігор Шиманський—Товариство Соборність. Земельний комітет на Прудентопільську округу, від якої, як найбільш вбогої, розпочато закуп землі, очолює о. П. Бальцар. Довгу листу членів цього Комітету помістила 31-го травня 1986 року „Свобода".

О. П. Бальцар із-за слабого здоров'я змушений був передати керівництво комітету комусь іншому. Треба з великим признанням підкреслити, що о. Бальцар започаткував у Бразилії Стипендійну акцію, яку з успіхом веде СУА; допомогу одягом і взуттям, що їх пересилає ЗУАДК, СУА й інші організації; закуп землі з Фонду ЗУАДК, з деякою допомогою ССУКанади і індивідуальних пожертв.

Ці всі акції скріплюють матеріяльно і морально українців у Бразилії, підносять їх культуру, зокрема освіту молодого покоління, яке починає брати щораз жвавішу участь у житті тамошньої громади. Значний вклад у розвиток релігійного й культурного життя внесли ОО. Василіяни, що майже за 100 років муравлиною працею зорганізували 195 церковних громад, а за допомогою Сестер Служебниць, Катехиток та останньо Василіянок відкрили й ведуть багато шкіл і лічниць. Поважним організуючим чинником є також Українська Православна Церква, Хліборобсько-Освітній Союз та інші товариства і установи.

Коли хтось із наших громадян бажає послужити корисними порадами, або має застереження відносно допомогових акцій та розподілу їх, зокрема землі, найкраще нехай в цих справах звертається до місцевого Земельного комітету, або прямо до ЗУАДК у Філядельфії, ЗСА. Ширення пліток є негідне шляхетних громадян, послаблює наші допомогові акції там і збірку потрібних фондів тут. Буває, що найбільше критикують та стріляють з-за плоту ті, які не пожертвували ні одного сотика на допомогу братам і сестрам у потребі та ні в чому не стараються полегшити їхніх життєвих умовин. Невідповідальні й безосновні закиди знеохочують людей доброї волі, анархізують наше організоване життя і допомагають ворогам розбивати українську громаду.

ЗУАДК радо прийме і перегляне підписані петиції людей, що їм лежить на серці ріст і добро української спільноти в Бразилії. Тамошні компетентні чинники не тільки що схвалюють дотеперішні допомогові заходи, але й щиро дякують за всю матеріяльну й моральну дотеперішню підтримку. Залучуємо лист з подякою та знімкою 16 хліборобів, які живуть поблизу одні одних на закупленій землі в Бразилії.

Пильно слідкуймо в нашій пресі за частими й вичерпними звітами з діяльности ЗУАДК. Тому передплачуймо українські часописи і дбайливо читаймо їх!

Олександер Татомир

Починаються...

(Закінчення зі стор. 1)

ком від 16 років — 40 дол., діти від 10 до 16 років — безплатно, члени Музею дістають знижку 15%. Кошти матеріялів включені в оплату за навчання.

Курси є частково фінансовані Стейтовою радою мистецтва. В справі додаткових інформації і реєстрації на курси слід телефонувати на число (212) 228-0110. Адреса: The Ukrainian Museum, 203 Second Ave., New York, N.Y. 10003.

В ШОСТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього
бл. п. д-ра мед.
ЯРОСЛАВА ВОЄВІДКИ
який помер дня 24-го січня 1981 року
відбудуться
ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ
в слідуючих церквах:
Вашінґтон, Д. К., Сан Дієґо, Каліф., Ґантер, Н. Й. і Нюарк, Н. Дж.

ДРУЖИНА І ДІТИ

Братство кол. Вояків 1-ої УД УНА
Станиця Ню Йорк
ділиться сумною вісткою з Побратимами, Українськими Комбатантами та всім Громадянством, що дня 15-го січня 1987 р. відійшов у Вічність

св. п.
Михайло Виноградник

кол. вояк 1-ої Української Дивізії, учасник боїв під Бродами та Фельдбахом, член-основник та кол. голова Станиці Братства в Ню Йорку, активний член Братства та громадських організацій.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 20-го січня 1987 р. з похоронного заведення Петра Яреми на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Опечаленій Дружині та Родині Покійного складаємо щирі співчуття.

Управа Станиці

В глибокому смутку повідомляємо,
що дня 18-го січня 1987 р. відійшов у Вічність
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО І БРАТ

бл. п. інж.
ПЕТРО БОГДАН САВЧИН

уроджений у Бірці, дня 25-го грудня 1906 р.

ПАНАХИДА у середу, 21-го січня , о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 Іст 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН з церкви св. Юра на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Н. Дж. в четвер, 22-го січня 1987 р. в год. 9:30 ранку.

Покійний залишив у великому жалю:
дружину — СТЕФАНІЮ
синів —
ЮРКА з дружиною ТЕТЯНОЮ ҐЕРИЧ і дітьми ХРИСТЕЮ і ТАМАРУНЕЮ
МАРКО з дружиною МАРІЄЧКОЮ і дітьми АНДРІЄМ і ЛЯРИСОЮ
дочку — ІРЕНУ з мужем РОНОМ і донею МЕЛЯСЕЮ
сестру — МЕЛЯСЮ ч Вроцлаві, Польща
брата — МИКОЛУ
шваґерки — ГАЛИНУ і РУЗЮ САДОВИХ
Багато ближчої і дальшої Родини

Відділ УАКРади в південній Фльориді

Відомо, що після захоплення визвольнофронтівцями УККА демократичні організації в ЗСА зорганізували централю під назвою Українська Американська Координаційна Рада. Відділ цієї ради є у південній Фльориді з осідком у Голливуді.

Голливудський Відділ УАКРади на своїх періодичних зборах, крім організаційних питань та питань поточних кампаній, обговорює політичні питання внутрішньо-національної проблематики та міжнародні справи.

І так 16-го листопада м.р. на зборах Відділу проф. Дмитро Кислиця подав огляд останніх подій в СССР, а зокрема на Україні. Говорячи про горбачовську „гласність" Д. Кислиця сказав дещо про останній з'їзд письменників України, а саме: „...Заговорили вони не зопалу, не тільки як підігріті чорнобильською бідою, яка могла хіба зробити їх одностайними, сконсолідованими. Не про саму тільки мову й говорили вони, а й про всі нещастя з українською літературою й культурою взагалі.

Розуміється, всі промовці — сказав прелеґент — починали й кінчали свої виступи на з'їзді реверансами, трафаретними ритуальними фразами, бож і досі ще так треба й деклЯративна „гласніть" виробленого стандарту не змінила. З відомих міркувань письменники ганьбили покищо тільки „презренних малоросів", безпринципних кар'єристів, убогих духом лакиз, не згадуючи імперських русифікаторів, наказодавців з Москви".

В неділю, 21-го грудня відбулися Річні збори Відділу, на яких звітував за Управу Богдан Дейчаківський. Звітодавець сказав, що Управа Відділу й члени працювали сумлінно, як дозволяли місцеві умови. Він згадав про підготовчу працю і фінансову збірку з нагоди Тисячоліття Християнства на Україні, а також про зустріч з членом редакції Енциклопедії Українознавства д-ром Фіґолем та про збірку грошей на цю ціль.

Після звіту Контрольної комісії і прийняття оцінки уступаючій Управі, збори вибрали нову Управу і Контрольну комісію на наступний рік. Головою Управи на наступну каденцію вибрано Б. Дейчаківського, заступником голови — Галину Гришко, секретарем — Д. Кислицю, фінансовим референтом — Івана Хоптія, імпрезовим референтом — Єфросинію Бережну, розваговим референтом — О. Головацького; головою Контрольної комісії — Івана Сарвадія.

Цікавою точкою зборів була інформація про Віденську конференцію, яку подав д-р Василь Гришко. Його інформація кинула світло на сучасну політичну ситуацію в світі.

Д. М.

ЗБОРИ 42-ГО ВІДДІЛУ УНС

Тому, що цього року не будемо висилати окремих повідомлень, повідомляємо всіх наших членів, що Загальні збори 42-го Відділу УНСоюзу відбудуться в п'ятницю, 23-го січня, о год. 7-ій вечора в УНДомі, при 240 Говп авеню.

Василь Марущак

Відділ УККА та Організацій міста Джерзі Ситі
запрошують на свято
Державности і Соборности
в неділю, 25-го січня 1987 р., о год. 2:30 по пол.
в залі Українського Народного Дому
90-96 Fleet Street, Jersey Sity, N.J.

В ПРОГРАМІ:
Святочне слово .... ЛЕВ ФУТАЛА
Сольоспів .... ЛАРИСА МАҐУН-ГУРИН
Рецитація .... МАРІЙКА ДАНЧУК-РЕШІТНИК
ТАНЦЮВАЛЬНА ГРУПА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

Комітет влаштовує ВИСТАВКУ АРХІВУ ЛЕҐІОНУ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ котрий є збережений Головною Управою ОБВУА
Виставка буде відкрита від год. 1:00 до 5-ої по пол.

Український Конґресовий Комітет Америки
Відділ Пассейк-Берґен повіт
запрошує Українське Громадянство Пассейку й околиці на
СВЯТОЧНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ Роковин Державности і Соборности України
в неділю, 25-го січня 1987 р., о год. 5-ій по пол.
в Українській Централі в Пассейку, Н. Дж.

В ПРОГРАМІ:
Святочна доповідь .... д-р Л. ЛОЗИНСЬКА-КИЙ
Виступи: оперового співака А. ДОБРЯНСЬКОГО,
піяністки — Л. КРУПИ
рецитаторки — С. НАЗАРЕВИЧ-ЮЗЕНІВ

Ділимося сумною і болючою вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в ранніх годинах в суботу, 17-го січня 1987 р. з Волі Всевишнього на 62-му році життя відійшла від нас у Вічність по довгій і тяжкій недузі
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ, ДОЧКА І СЕСТРА

бл. п.
ГАЛИНА КРОЧАК
з ФАЄВЦІВИХ

ПАРАСТАС буде відправлено в похоронному заведенні Насевичів при 109 E. Tabor Rd., Philadelhia, Pa., о год. 7:30 веч., у вівторок, 20-го січня 1987 р.

ПОХОРОН о год. 10-ій ранку в середу, 21-го січня 1987 р. з церкви ав. Архистратига Михаїла, 1013 Fox Shase Rd., Jankinstown, Pa., а опісля на цвинтар св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Залишені в глибокому смутку:
муж — ТЕОДОР
сини —
АНДРІЙ
МИХАСЬ
РОМАН з дружиною СОЛАНДЖ і дітьми ЛЕСЕЮ і ІНҐРІД
мама — ОЛЕНА ФАЄВЦІВ
сестра — ОЛЕНА СОХАН з мужем ІГОРЕМ
сестрінка — МАРІЯ ШМОРГАЙ з чоловіком БОГДАНОМ
сестрінок – ОЛЕГ СОХАН з дружиною ОЛЕЮ
Ближча і дальша Родина в Україні і Америці

Замість квітів на могилу Родина Покійної просить складати пожертви на будівельний фонд церкви св. Архистратига Михаїла.

Економічні...

Закінчення зі стор. 2.

комуністичному раю — 16-го грудня м.р. зрезиґнувало трьох комуністичних лідерів: 79-ий річний секретар партії Т. Чінг, 80 річний прем'єр уряду П. В. Донг і 75-літній член політбюра Л. Д. Тго. Причина — катастрофальний економічний стан країни, найгірший у цілому світі. Новий секретар партії 73-літній Н. Ван Лінг не дає ґарантії економічної поправи.

В СССР генсек М. Ґорбачов від двох років веде гостру боротьбу з корупцією, зловживанням **крадежем, п'янством і нарушенням** трудової дисципліни. Зліквідував **чотири міністерства**, звільних сотні урядовців і керівників підприємства, головно будівель, копалень заліза-нафти, транспорту, колгоспів і радгоспів. Тисячі робітників за неприхід до праці віддав під суд. **У 1985 році обмежену** продаж алькоголю (при**чинника всього зла) до кількох** пунктів, днів і годин під натиском протестів і домагань **відкликав. Останніми місяцями посилив культурну** свободу: продаж раніше заборонених книжок, фільмів, музики і танків. Уся ця культурна відлига хвилева, щоб врятувати катастрофальний економічний стан країни. Запаси золота вичерпані, через низькі ціни на нафту уряд рік у рік видає більйони дол. на мільйони тонн збіжжя і харчів. 280 мільйонам населення брак **речей першої потреби.** Поява їхня **спричиняє** великі черги людей вже від 4-ої години ранку. Вкінці по двох годинах його не вистачає **і 75 відсотків вертаються без товару з великим невдоволенням і наріканням, бо знає, що в інших комуністичних** країнах (Східня Німеччина, Мадярщина, Чехо-словаччина) — громадяни далеко краще живуть від них.

Останньо ЮС Ньюз повідомляє, що Ґорбачов почав реформувати дотеперішню **економічну систему на зразок Заходу. 20-ом зі всіх 70** державних головних підприємств дозволено торгувати зі Заходом. Дозволено на обмежену приватну ініціятиву. Верховний Совєт дозволив на деякі приватні підприємства; як ресторани, направа обуви, автомашини. Також в промислі і ремісництві можна продукувати одяг, взуття, меблі, тканину, кераміку, вироби з **дерева** і паперу. Не дозволено на дорогоцінні речі, зброю та компютори. Можна будувати хати, вчити крою-**шиття** та гри на музичних інстументах. Останніми **роками доходи совєтських** робітників дещо збільшилися, завдяки чорному ринкові, який зараз цвіте, головно на речі першої потреби. Західні економісти твердять, що чорний ринок в 40 відсотках помагає совєтській **економії. Через** брак твердої валюти з новим роком совєтський уряд випустив на лондонській европейській доляровій біржі державні бонди, щоб поширити торгівлю зі західнім світом та наладнує зв'язки з Міжнародним монетарним фондом і Світовим банком, щоби затягнути більше позичок. Рівнож залицяється до ОПЕК-у, щоб піднести ціни на нафту. Нині на Заході поверх сотня комерційних підприємств (чотири у ЗСА), через які Совєтський Союз продає свої продукти: трактори, автомашини „Лада" й інші. На терені Европи **діє шість** банків: у Лондоні Московський народний банк з активами поверх 3 більйони дол., у Парижі найбільший совєтський банк Евробанк з активами 5.4 більйона долярів і зиски з тих банків пливуть до Москви. Від останнього року Совєтський державний банк льокує гроші в американських банках для збільшення торговельного обміну.

Останньо економічним реформам перешкоджають демонстрації-протести через наставлювання росіян на керівні пости інших республік. **„Ню Йорк Таймс"** з грудня м.р. доносить, що в совєтській республіці Казахстан (16 мільйонів населення) в столиці Альма-Ата (1 мільйон населення) кілька тисяч студентів демонструвало — палили авта, **демолювали крамниці, грабували** харчі і протестували проти нового секретаря партії росіянина Г. Кольбіна, якого Ґорбачов назначив на місце казахстанця Д. Кунаєва. В тиждень пізніше „Ню Йорк Таймс" повідомив, що етнічна антиросійська демонстрація студентів в Альма-Ата є поважною загрозою для Совєтського Союзу, останньої мультимільйонової імперії, бо в **п'ятьох мусулманських республіках** живе поверх 50 мільйонів населення (одна шеста населення СССР) з величезним приростом мусулманського населення, з чого 60 відс. становить молодь нижче 20 років життя. Крім того сусідство Китаю, Афганістану і близького сходу з мусулманським населенням. **Мусулмани** Альма-Ати не забули великої демострації-протесту (1980) проти похорону вояка на совєтському військовому, а не на мусулманському цвинтарі, що згинув в Афганістані. В часі обох демонстрацій були вбиті, ранені, багато арештованих. Подібна демонстрація була в **1958 році в північному Кавказі в місті Ґрозний, як рівнож в 1917 роках, коли Червона** армія голодом знищила мільйони казахстанців.

Тасс подає, що заворушення-протести робили студенти, члени комсомолу з намови націоналістичних антисоціялістичних елементів **та релігійних фанатиків.** Націоналізм в Казахстані має релігійне значення і є споріднений з ісламським фундаменталізмом. Мусулмани **не зносять** семилітньої окупації Совєтським Союзом Афганістану і заявляють, **що о скільки Червона армія негайно не покине їх** країн – інші мусулманські народи центральної Азії підуть слідами Казахстану і зчинять революцію. Ґорбачов побоюючись заворушення почав демократизувати Совєтський Союз. Звільнив зі заслання нобеліста Сахарова і говорить, що вкоротці звільнить усіх дисидентів та забере з Афганістану 110 мільйонову армію. Чи так станеться час покаже.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

„НАШ СПОРТ"

Неперіодичний спортовий журнал видає УСВТ „Чорноморська Січ", Нюарк, Н. Дж. Грудень 1986 рік. Ч. XXIII. Рік XXIII. Редагує колегія. 44 – 22 сторінок.

У минулих роках майже кожний клюб вважав своїм обов'язком щорічно звітувати про свою працю окремим друком. Під сучасну пору це належить до історії: на стійці залишилось лише УСВТ „Чорноморська Січ" в Нюарку, Н. Дж. У своєму журналі за грудень 1986 рік (23-ій річник!) подає не тільки хроніку праці за минулий рік, але й важливі події у міжнародному спорті. У наступній статті „Літні Табори" слушно підкреслюється їхню вартість у вихованні молоді та потребу їх централізації. Про закінчення такого 17-го з черги чотиритижневого табору „Спортової Школи УСВТ УСВТ „Чорноморська Січ" на оселі „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й., звітує О. Твардовський у статті „Для добра і слави українського спорту у вільному світі". Основніші факти з діяльности УСВТ „Ч. Січ" в 1986 році знайомлять читача з проблемою в минулому році працею численних ланок Т-ва: копаного м'яча та її чотирьох дружин — першої, другої, юнацької та новацької (небагато наших клюбів можуть почванитися таким дбанням про футбольний доріст): про нові успіхи жіночої відбиванкової дружини в сезоні 1985/86: д-р Р. Слиж, ланковий плавання перечислює успіхи членів ланки „Ч. Січі", про здобуття чемпіонатів УСЦАК-Схід і УСЦАК: Ю. Тарасюк — звітує про 7-ий з черги турнір гольфа „Ч. Січі", що відбувся у підніжжі гір Кетскіл в Андовері.

О. Твардовський подав вичерпні факти про відбуті 15-ті Українські Спортові Ігрища Молоді, що відбулися на оселі СУМА в Елленвіллі, Н. Й., як теж про першенства УСЦАК в 1986 році: відбиванки, лещатарства, шахів, тенісу. Обширні ше про здобутки тенісистів „Ч. Січ" в 1986 році згадується в окремій статті. Відсвужує нашу пам'ять про історію відбиванки в східніх ЗСА стаття О. Твардовського „Українська відбиванка в східніх ЗСА". У цій статті вичерпно згадується про події за останнє півстоліття. за цей час передефілювали через наші відбиванкові майданчики не одні імена чемпіонок і чемпіонів: в інших народах служать вони молодшому поколінню своїм знанням та досвідом. У нас, на жаль, рідко хто з наших „асів" цікавиться молодим нарібком. А шкода...

Е. Жарський з лету птиці знайомить нас з історією копаного м'яча в Україні у статті „Призабутий Ювілей". Юзівка на сході України і Львів на заході були тими осередками, звідки радіював копаний м'яч (чи футбол, або сакер). Якось справді призабули ми відзначити хоч би в пресі ювілей народження у нас „короля спорту". Але відразу виринає питання: котрий рік відзначити „ювілейно": 1870, коли в Одесі чи Юзівці англійські моряки чи вуглекопи вперше на українській землі копнули м'яч, чи 1904 рік, коли у Києві студенти клюбу „Південь", а у Львові Український Спортовий Кружок Академічної гімназії, почали копати м'яч? Вирішіть самі...Призабули й годі. До статті закрався друкарський чортик: король Едвард II заборонив копати м'яч у 1313 році, а не як надруковано 1913 р.

Успіхи киянок у ручному м'ячі та київських футболістів на міжнародній арені здобуття чаші Европи, огляд О. П. „Шахи тут і там", нові успіхи колишніх тренерів і змагунів УСВТ „Ч. Січ", рубрика „Наші втрати", Прощальне слово М. Стебельського на поминках за покійного І. Орняка — „Подяка Управи" меценатам і фундаторам-виповнюють частину „Нашого Спорту", друкованого українською мовою.

В частині, друкованій англійською мовою, знайомиться англомовних читачів з працею УСВТ „Ч. Січ" у 1986 році. Дуже влучна стаття про важливість вишколу української молоді в таборі Спортової Школи УСВТ „Ч. Січ", її написав д-р О. Стромецький, професор слов'янських мов і діючий тренер копаного м'яча в університеті Гантсвілл в Алабамі. Дуже цінні статті про відомого українського шахіста Б. Бачинського та знаного українського гаківкара Михайла Крушельницького (виступає у відомому професійному клюбі „Едмонтон Ойлерс"), автор статті Роман Дублян.

Е. Жарський

УКРАЇНСЬКИЙ ФУТБОЛІСТ ВІДЗНАЧЕНИЙ „ЗОЛОТИМ М'ЯЧЕМ"

Згідно з повідомленням Ассошіетед Пресс з Парижу, томошній престижевий журнал „Франс Футболь" опублікував список 10 найкращих футболістів Европи в 1986 році, до якого включили двох українських змагунів з київського „Динамо" Ігор Бєланів отримав найбільше точок (84) і цим самим здобув традиційну нагороду згаданого журналу, якою є „золотий м'яч". Олександер Заварів спільно з Іяном Рашом з Валії одержали по 20 точок і зайняли спільне щосте місце.

До десятки найкращих в Европі ввійшли:

1.Ігор Бєланов, Україна 84 точки, 2. Гері Лайнікер, Англія 62 точки, 3. Емілійо Бутрагеньо, Еспанія, 59; 4. Мануель Аморос, Франція, і Пребен Елькяер, Данія, 22; 6. Ілн Раш Валія, Олександер Заварів, Україна, 20; 8. Марко Ван Бастен, Голляндія, 10 Гельмут Дукадам, Румунія, 10; 10. Алесандро Альтобеллі, Італія 9.

(от)

Настільна...

(Закінчення зі ст. 2)

всього перекласти на автора довідника (він справді несе за це немалу відповідальність). Але корінь зла лежить в наших умовах. Рецензований довідник створив не колектив співробітників Інституту Історії Академії Наук, а одна особа, окрилена ідеєю, по довгих роках праці, дати дослідникам історії та широким колам українського читацького загалу перший „Біографічний довідник до історії українців Канади".

Таким чином, названі нами вади жадною мірою не применшують значення довідника. Він, без сумніву, відіграє позитивну ролю в науці й в житті й стане настільною книгою істориків, суспільно-громадських діячів, учителів студентів, та всіх, що цікавляться історією українців Канади.

25-річчя Видавництва „Славута"

Видавництво „Славута" було засновано наприкінці 1960 року в Едмонтоні, після переїзду д-ра Яра Славутича з Монтерею в Каліфорнії до Альбертського університету. Наскільки відомо,— це єдине приватне видавництво на північно-американському континенті. Інші видавництва—прибудівки при політичних партіях, церковних епархіях, забезпеченевих організаціях тощо.

Мета „Славути"—видавати вартісні книжки, що їх із-за браку матеріяльних засобів не можуть випускати у світ інші видавництва. Першими виданнями були „Вибрані поезії" Володимира Свідзинського та „Оаза" Яра Славутича. Протягом 25-річного існування випущено більш як 50 різних видань. Зокрема треба згадати п'ять томів літературно-мистецького альманаху „Північне сяйво", в якому брали участь переважно місцеві, канадські поети й письменники—Улас Самчук, Микита Мандрика, Олекса Гай-Головко, Олег Зуєвський, Дан Мур, Богдан Мазепа, Іван Боднарчук й інші.

В орбіту видавництва входила також драматургія—видано „Жовтосил" Левка Ромена, п'єсу про УПА. А з літературознавства—критичний огляд „Українська поезія в Канаді" Яра Славутича. Не можна не згадати інші видання „Славути"—популярний підручник цього професора, Ukrainian for Beginners, що витримав шість видань (разом понад 25,000 примірників) та його ж „Анотовану бібліографію української літератури в Канаді: канадські книжкові видання, 1908-1985" (два видання), щоправда обмеженим накладом. Інша бібліографія, що з'явилася тут, була складена Мартою Тарнавською „Українська Революція в поезії".

Крім українськомовних видань, з'явилися у „Славуті" книжки чужими мовами—англійською (в перекладі Р. Г. Морісона, Романа О. Татчина та інших) „Завойовники прерій" Яра Славутича (два видання) та французькою—писання Рене К. дю-Ґара. Одна книжка в перекладі Шандора Домокоша, вийшла мадярською мовою та одна російською, в перекладі Юрія Пустовойта (у співпраці з Товариством єврейсько-українських зв'язків).

„Славута" видає не лише літературні твори чи дослідження з літературознавства. Протягом останніх десяти років випущено п'ять збірників нот—переважно за редакцією проф. Сергія Яременка, кантата якого отримала нагороду на музичному конкурсі в Америці. Нагородою, першою премією Літературного Фонду ім. І. Франка в Чикаґо, були відзначені також „Зібрані твори, 1938-1978" Яра Славутича, видання „Славути" (з допомогою міністерства культури провінції Альберти), а такою ж другою нагородою—його „Живі смолоскипи" у 1986 році.

Щойно з'явився альбом „Вадим Доброліж", репродукції творів цього мистця, з передмовою проф. Івана Кейвана. Видано його у співпраці „Славути" з Фундацією ім. Вадима Доброліжа в Едмонтоні. На це люксусове видання провінційний уряд Альберти також дав щедру пожертву, що разом із передплатами любителів мистецтва уможливила появу альбома.

Єдине приватне видавництво в Канаді, „Славута" в міру своїх скромних фінансових можливостей підтримує українське слово, українську музику та українське мистецтво на цьому континенті. Чужомовні видання мають, як правило, українську тематику, а це причиняється до поширення знань про Україну та наших поселенців у Канаді.

Проф. Б. Білецький

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

АНАСТАЗІЯ ЄВЧИН, член УНС Відд. 88-го Т-ва „Союзівка" в Керґонксоні, Н.Й., померла 29-го липня 1986 року на 60-му році життя. Народилася 1926 року в Баткові. Україна. Членом УНС стала 1976 року. Залишила у смутку мужа Михайла, доньок Ольгу Кайзер, Марію Ричардс, синів Івана, Михайла і Миколу і 3-ох внуків. Похорон відбувся 1-го серпня 1986 року на цвинтарі Пайн Буш в Керґонксоні, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!

С. Гаврилюк, секр.

АННА ОКРЕПКА, член УНС Відд. 21-го Т-ва „Запорозька Січ" в Джансон Сіті, Н.Й., померла 4-го липня 1986 року на 79-му році життя. Нар. 1907 року на Україні. Членом УНС стала 1935 року. Залишила у смутку доньку Марію Букінґгам і сина Йосифа, внуків та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 7-го липня 1986 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Джансон Сіті, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!

Іван Бараник, секр.